

ДОСТАВКИ НА УСЛУГИ – МЯСТО НА ИЗПЪЛНЕНИЕ**ПРИЛОЖИМИ ПРАВИЛА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА МЯСТОТО НА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДОСТАВКА НА УСЛУГИ****ОСНОВЕН ПРИНЦИП (чл. 21, ал. 1 и 2 от ЗДДС):****В ЗАВИСИМОСТ ОТ СТАТУСА НА ПОЛУЧАТЕЛЯ ПО ДОСТАВКАТА:****ДАНЪЧНО
ЗАДЪЛЖЕНО ЛИЦЕ**

**МЯСТОТО НА ИЗПЪЛНЕНИЕ ПРИ ДОСТАВКА НА УСЛУГА,
КОГАТО ПОЛУЧАТЕЛЯТ Е ДАНЪЧНО ЗАДЪЛЖЕНО ЛИЦЕ, Е
МЯСТОТО, КЪДЕТО:**

**- ПОЛУЧАТЕЛЯТ Е
УСТАНОВИЛ
НЕЗАВИСИМАТА СИ
ИКОНОМИЧЕСКА
ДЕЙНОСТ /фиш I.8./**

"лице, установено на територията на страната" е лице, което е със седалище и адрес на управление на територията на страната или има постоянен обект на територията на страната. **Не се смята за установено на територията на страната чуждестранно лице, което има обект на територията на страната, който не взема участие в извършването на доставката.** За целите на прилагане на режим в Съюза, режим извън Съюза или режим за дистанционни продажби на стоки, внасяни от трети страни или територии, изречение второ не се прилага. - § 1, т. 11 от ДР на ЗДДС, изм. – ДВ, бр. 104 от 2020 г., в сила от 01.07.2021 г.

**- СЕ НАМИРА ПОСТОЯННИЯТ
ОБЕКТ НА ПОЛУЧАТЕЛЯ, за
който е предназначена услугата -
когато услугите се предоставят на
постоянен обект, който се намира на
място, различно от мястото, където
получателят е установил независимата
си икономическа дейност.**

Постоянен обект в аспекта на чл. 21, ал. 2 от ЗДДС – обект, в полза на който се предоставят услугите, е обект с поне минимални размери, с постоянно налични човешки и технически ресурси, достатъчни да му позволят да получава и използва доставените му услуги. **легална дефиниция на «постоянен обект» - § 1, т. 10 от ДР на ЗДДС**

**Е ПОСТОЯННИЯТ
АДРЕС ИЛИ
ОБИЧАЙНО
ПРЕБИВАВАНЕ НА
ПОЛУЧАТЕЛЯ -****ЗА ПОЛУЧАТЕЛ -
ФИЗИЧЕСКО
ДАНЪЧНО
ЗАДЪЛЖЕНО ЛИЦЕ –**

(За целите на определянето на мястото на изпълнение при доставка на стока или услуга по закона, „постоянен адрес“ е мястото, вписано като такова в паспорт или лична карта, а „обичайно пребиваване“ е място на пребиваване, което се удостоверява с други документи – чл. 5, ал. 1 от ППЗДДС – изм, ДВ, бр. 55 от 2023 г., в сила от 27.06.2023 г.)

ДОСТАВКИ НА УСЛУГИ – МЯСТО НА ИЗПЪЛНЕНИЕ**ДАНЪЧНО
НЕЗАДЪЛЖЕНО ЛИЦЕ**

**МЯСТОТО НА ИЗПЪЛНЕНИЕ ПРИ ДОСТАВКА НА УСЛУГА,
КОГАТО ПОЛУЧАТЕЛ Е ДАНЪЧНО НЕЗАДЪЛЖЕНО ЛИЦЕ, Е
МЯСТОТО:**

**- КЪДЕТО
ДОСТАВЧИКЪТ Е
УСТАНОВИЛ СВОЯТА
НЕЗАВИСИМА
ИКОНОМИЧЕСКА
ДЕЙНОСТ (фиш I.8.)**

"лице, установено на територията на страната" е лице, което е със седалище и адрес на управление на територията на страната или има постоянен обект на територията на страната. **Не се смята за установено на територията на страната чуждестранно лице, което има обект на територията на страната, който не взема участие в извършването на доставката.** За целите на прилагане на режим в Съюза, режим извън Съюза или режим за дистанционни продажби на стоки, внасяни от трети страни или територии, изречение второ не се прилага - § 1, т. 11 от ДР на ЗДДС, изм. – ДВ, бр. 104 от 2020 г., в сила от 01.07.2021 г.

**- КЪДЕТО СЕ НАМИРА
ОБЕКТЪТ НА ДОСТАВЧИКА,
ОТ КОЙТО СЕ
ПРЕДОСТАВЯТ УСЛУГИТЕ -**

когато услугите се предоставят от **постоянен обект**, който се намира на място, различно от мястото, където доставчикът е установил своята независима икономическа дейност. Място, чрез което едно лице извършва цялостно или частично икономическа дейност, център на дейност, където данъчно задълженото лице извършва редовно доставки. Това място се характеризира с определеност в териториално отношение, трайност във времево отношение и адекватна обезпеченост с технически и човешки потенциал. Това е обект с поне минимални размери, с постоянно налични човешки и технически ресурси, достатъчни да му позволят да извършва доставяните услуги. Към определяне на мястото на изпълнение чрез постоянен обект се прибегва при хипотезата, в която доставчикът извършва своята дейност на различни държави.

легална дефиниция на «постоянен обект» - § 1, т. 10 от ДР на ЗДДС.

**Е ПОСТОЯННИЯ
АДРЕС ИЛИ
ОБИЧАЙНОТО
ПРЕБИВАВАНЕ НА
ДОСТАВЧИКА - за
доставчици - физически
ДЗЛ**

(За целите на определянето на мястото на изпълнение при доставка на стока или услуга по закона, „постоянен адрес“ е мястото, вписано като такова в паспорт или лична карта, а „обичайно пребиваване“ е място на пребиваване, което се удостоверява с други документи – чл. 5, ал. 1 от ППЗДДС - изм, ДВ, бр. 55 от 2023 г., в сила от 27.06.2023 г.)

ДОСТАВКИ НА УСЛУГИ – МЯСТО НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Когато получател – данъчно задължено лице използва услугите изключително само за лични нужди или за лични нужди на работниците и служителите си, мястото на изпълнение е където доставчикът е установил своята независима икономическа дейност. Когато тези услуги се предоставят от постоянен обект, който се намира на място, различно от мястото, където доставчикът е установил своята независима икономическа дейност, то мястото на изпълнение е мястото, където се намира този обект. Когато няма място на установяване на независима икономическа дейност или постоянен обект, мястото на изпълнение на доставката е мястото на постоянния адрес или обичайното пребиваване на доставчика (чл. 21, ал. 3 от ЗДДС в сила от 01.01.2010 г.).

В тези случаи задължение на доставчика е да се увери, че услугите са предназначени за икономическата дейност на клиента му. Когато доставчикът определя дали получателят на неговите услуги действа като данъчно задължено лице, той взема предвид естеството на предоставените услуги. Когато естеството на услугите е такова, че предизвиква съмнения по отношение на това дали те са за ползване за целите на стопанската дейност или не, доставчикът може да поиска от получателя декларация за предназначението на придобитата услуга. В хода на ревизионно производство могат да бъдат събирани доказателства в тази насока и по реда на административното сътрудничество.

Пример: Лицето А, служител на чуждестранно данъчно задължено лице Б, е в командировка в България. Лицето А в лично качество се нуждае от юридическа консултация относно българското законодателство. Адвокатът С, установен в България, предоставя правната услуга, като по уговорка с работодателя на А – лицето Б, фактурира доставката на услугата на Б. В тези случаи, независимо, че получател на доставката по фактурата е Б, който е ДЗЛ, доставката е с място на изпълнение на територията на страната, на основание чл. 21, ал. 3 от ЗДДС, тъй като същата е предназначена за личните нужди на служителя на Б. От естеството на консултацията – например във връзка с развод, за адвоката, предоставил услугата е ясно, че същата не е предназначена за независимата икономическа дейност на Б. Поради това С следва да определи мястото на изпълнение по реда на чл. 21, ал. 1, във връзка с ал. 3 – т.е. мястото на изпълнение е на територията на страната и да начисли ДДС за доставката.

ДОСТАВКИ НА УСЛУГИ – МЯСТО НА ИЗПЪЛНЕНИЕ**ИЗКЛЮЧЕНИЯ ОТ ОСНОВНИЯ ПРИНЦИП**

Доставки на услуги, чието място на изпълнение може да бъде материално определено (чл. 21, ал. 4, т. 1, т. 3 - 5 от ЗДДС) – виж Фиш VIII.III.6

Доставки на услуги по транспорт на стоки и пътнически транспорт (чл. 21, ал. 4, т. 2, чл. 22 и чл. 29 и 30 от ЗДДС и чл. 23 от ППЗДДС) – виж Фиш VIII.III.9 и Фиш VI.3.

Доставки на нематериални и интелектуални услуги, когато получателят е данъчно незадължено лице, което е установено или има постоянен адрес или обичайно пребиваване извън Общността (чл. 21, ал. 5 от ЗДДС) – виж Фиш VIII.III.7.

Доставки на посреднически услуги (чл. 24 от ЗДДС) – виж Фиш VIII.III.8.

Доставки на далекосъобщителни услуги, на услуги за радио- и телевизионно излъчване и на услуги, извършвани по електронен път (чл. 21, ал. 6 от ЗДДС) – виж Фиш VIII.III.7.

Доставки на услуги по краткосрочно отдаване под наем/краткосрочно предоставяне за ползване на всички видове превозни средства (чл. 23 от ЗДДС) – виж Фиш VIII.III.10.

ДОСТАВКИ НА УСЛУГИ – МЯСТО НА ИЗПЪЛНЕНИЕ